Suuri valiokunta

Keskiviikko 4.11.2026 klo 12.30—13.47

Läsnä
1. varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ps
jäsen Sanna Antikainen ps (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (6, 16 osittain)
jäsen Juho Eerola ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Ritva Elomaa ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Timo Harakka sd (16, 17, 18, 19, 20) (15 osittain)
jäsen Pertti Hemmilä kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Jani Kokko sd
jäsen Terhi Koulumies kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Mika Lintilä kesk (13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20) (12 osittain)
jäsen Helena Marttila sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Jouni Ovaska kesk (13, 14) (12, 15 osittain)
jäsen Susanne Päivärinta kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Antti Rinne sd
jäsen Onni Rostila ps (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (5, 16 osittain)
jäsen Arto Satonen kok (12 osittain)
jäsen Sari Tanus kd (13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20) (12 osittain)
jäsen Eerikki Viljanen kesk (17, 18, 19, 20) (16 osittain)
varajäsen Inka Hopsu vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
varajäsen Aleksi Jäntti kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
varajäsen Kimmo Kiljunen sd (7, 8, 9, 10, 11, 12) (6, 13 osittain)
varajäsen Ari Koponen ps (13, 14) (12, 15 osittain)
varajäsen Pia Lohikoski vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
varajäsen Jani Mäkelä ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
varajäsen Anders Norrback r (13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20) (12 osittain)
varajäsen Mika Riipi kesk
varajäsen Ville Skinnari sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Laura Aho
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 17 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Kokouksen puheenjohtaja

Merkittiin, että kokousta johti 1. varapuheenjohtaja Huhtasaari.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle sopimusten neuvottelemisesta Euroopan unionin sekä Albanian, Bosnia ja Hertsegovinan, Kosovon, Montenegron, Pohjois-Makedonian ja Serbian välillä verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 68/2026 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty ulkoasiainvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2021/1139 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse yksinkertaistamisesta ja kalastustukia koskevan WTO:n sopimuksen sisällyttämisestä siihen

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 69/2026 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty maa- ja metsätalousvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta asetukseksi päästökauppadirektiivin muuttamisesta lämmön ja polttoaineen vertailuarvojen vuosille 2026–2030 tarkistettujen arvojen osalta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 70/2026 vp

Asia on saapunut eduskuntaan.

Todettiin, että valtioneuvosto on toimittanut asiasta selvityksen E 42/2026 vp sen kiireellisyyden vuoksi. Selvityksen perusteella suuri valiokunta on 11.9.2026 hyväksynyt asiassa eduskunnan kannan SuVEK 66/2026 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokuntien kannanottojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

7. Valtioneuvoston selvitys: Datakeskuksia koskevan luokitusjärjestelmän perustamiseen liittyvä delegoitu asetus

Valtioneuvoston E-selvitys E 59/2026 vp (A 7)

Liiteasiakirja Datakeskuksia koskevan luokitusjärjestelmän perustamiseen liittyvä delegoitu asetus

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi ympäristövaliokuntaan.

8. Valtioneuvoston selvitys: OSA; Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut unionin ja eräiden kolmansien maiden välisistä, Eurojustin ja näiden maiden toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtävää yhteistyötä koskevista sopimuksista

Valtioneuvoston E-selvitys E 60/2026 vp (A 8)

Liiteasiakirja Liite: OSA; Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut unionin ja eräiden kolmansien maiden välisistä, Eurojustin ja näiden maiden toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtävää yhteistyötä koskevista sopimuksista

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi lakivaliokuntaan.

9. Valtioneuvoston selvitys: EU:n oikeusalan tulostaulu 2026; e-kirje

Valtioneuvoston E-selvitys E 61/2026 vp (A 9)

Liiteasiakirja EU:n oikeusalan tulostaulu 2026

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten lakivaliokuntaan.

10. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje; Suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta osallistua kansainvälisen trooppista puuta koskevan sopimuksen (ITTA) korvaavaa kansainvälistä sopimusta tai muuta välinettä koskeviin neuvotteluihin

Valtioneuvoston E-selvitys E 62/2026 vp (A 10)

Liiteasiakirja Suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta osal-listua kansainvälisen trooppista puuta koskevan sopi-muksen (ITTA) korvaavaa kansainvälistä sopimusta tai muuta välinettä koskeviin neuvotteluihin

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten maa- ja metsätalousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

11. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä vanhemmuusasioissa sekä eurooppalaisen vanhemmuustodistuksen käyttöönotosta (vanhemmuusasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 105/2022 vp (A 11)

Valiokunnan lausunto LaVL 36/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 21/2026 vp
Liiteasiakirja Ehdotus neuvoston asetukseksi toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä vanhemmuusasioissa sekä eurooppalaisen vanhemmuustodistuksen käyttöönotosta (vanhemmuusasetus)

Jatkokirjelmä UJ 21/2026 vp - U 105/2022 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten lakivaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 21/2026 vp - U 105/2022 vp.

12. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuesta terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten sekä päätöksen N:o 1313/2013/EU (unionin pelastuspalvelumekanismi) kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 51/2025 vp (A 12)

Valiokunnan lausunto HaVL 27/2025 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 1/2026 vp
U-jatkokirjelmä UJ 22/2026 vp
Liiteasiakirja U-jatkokirje: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuest

Jatkokirjelmä UJ 22/2026 vp - U 51/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten hallintovaliokuntaan ja sosiaali- ja terveysvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 22/2026 vp - U 51/2025 vp.

13. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kehyksen perustamiseksi Euroopan pilvipalvelu- ja tekoälyekosysteemin vahvistamiseksi (pilvipalveluiden ja tekoälyn kehittämisen säädös)
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin puolijohde-ekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä ja asetuksen (EU) 2023/1781 (sirusäädös) kumoamisesta (sirusäädös 2.0)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 54/2026 vp

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 55/2026 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 26/2026 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 30/2026 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kehyksen perustamiseksi Euroopan pilvipalvelu- ja tekoälyekosysteemin vahvistamiseksi (pilvipalveluiden ja tekoälyn kehittämisen säädös) (A 13)
Eriävä mielipide Eriävä mielipide vas U 54 ja U 55_2026 vp.pdf (B 13)

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Valiokunta päätti yksimielisesti muuttaa pohjaesitystä poistamalla viimeinen virke perustelukappaleista 13 ja 27.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Kivelä ehdotti ed. Lohikosken kannattamana, että 9. perustelukappaleesta poistetaan ensimmäinen virke ja lisätään seuraava teksti tilalle: "Suuri valiokunta edellyttää, että valtioneuvosto pyrkii vaikuttamaan sen puolesta, että ehdotus nopean kehittämisen alueista poistetaan kokonaan. Nopean kehittämisen alueiden säilyminen komission ehdotuksessa sisältäisi riskin maiden väliselle deregulaatiokilpailulle ja loi-

si uusia tarpeettomia erityisetuja datakeskushankkeille ympäri Eurooppaa." Ed. Hopsu ja ed. Rinne käyttivät puheenvuoron. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ed. Kivelä ehdotti ed. Lohikosken kannattamana, että 10. perustelukappaleesta poistetaan ensimmäinen virke ja lisätään seuraava teksti tilalle: "Suuri valiokunta edellyttää, että valtioneuvosto pyrkii vaikuttamaan sen puolesta, että ehdotuksesta peruslupamenettelyn käyttöönottamisesta, joka sisältyy nopean kehittämisen alueisiin, luovuttaisiin kokonaan." Ed. Hopsu ja Rinne käyttivät puheenvuoron. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ed. Eerola ehdotti ed. Elomaan kannattamana seuraavaa uutta perustelukappalette 19. kappaleen jälkeen: ”Suuri valiokunta painottaa, että Euroopan teknologisen kilpailukyvyn vahvistaminen edellyttää julkisten panostusten ohella erityisesti yksityisten investointien lisäämistä, pääomamarkkinoiden yhdentymistä sekä innovatiivisten yritysten kasvun ja kansainvälisen skaalautumisen esteiden poistamista. Uusilla EU-tason tukivälineillä ei tule korvata markkinaehtoisten investointien edellytysten parantamista”.

Ed. Skinnari ehdotti ed. Tanuksen kannattamana, että ed. Eerolan ehdotuksen alkuun lisätään lause: "Suuri valiokunta painottaa aidon eurooppalaisen markkinan ja kysynnän luomista".

Ed. Kiljunen ehdotti ed. Eerolan lisäysehdotuksen viimeisen lauseen poistamista.

Ed. Eerolan ehdotuksesta täydennettynä ed. Skinnarin lisäyksellä äänestettiin ed. Kiljusen ehdotusta vastaan. Ed. Eerolan ehdotus voitti äänin 16-5, 2 tyhjää.

Ed. Eerolan lisäyksestä ed. Skinnarin täydennyksellä äänestettiin pohjaesitystä vastaan.

Ed. Eerolan lisäysehdotus voitti pohjaesityksen äänin 18-2, 4 tyhjää.

Ed. Kivelä ehdotti ed. Lohikosken kannattamana seuraavaa uutta perustelukappaletta lausunnon loppuun: "Datakeskustalouden ylikuumentumiseen liittyy merkittäviä kansallisia ja Euroopan laajuisia riskejä, joihin komission asetusehdotuksessa ei varauduta riittävästi. Valtioneuvoston tulisi pyrkiä vaikuttamaan sen puolesta, että myös näihin riskeihin varaudutaan ja datakeskustalouden ylikuumenemista hillitään EU:n tasolla." Ed. Hopsu käytti puheenvuoron. Ehdotuksesta äänestettiin pohjaesitystä vastaan.

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 19-3.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: vas.

14. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2017/1369 ja asetuksen (EU) 2020/740 muutta-

misesta energiamerkinnän ja renkaiden merkinnän yksinkertaistamisen ja digitaalisten mahdollisuuksien paremman hyödyntämisen osalta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 66/2026 vp

Merkittiin saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi talousvaliokunnan kannanoton: Talousvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan. Energiamerkintäasetuksen jatkokäsittelyssä tulee huolehtia siitä, että kuluttajalla on aina energiamerkintä saatavilla. Rengasmerkintäasetuksen jatkokäsittelyssä tulee kiinnittää huomiota renkaiden jakelijoiden ja asentajien vastuunjaon selkeyteen.

Kannanottaminen.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 87/2026 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

15. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission asetusehdotuksesta kehyksen luomiseksi jäsenvaltioiden toimenpiteille asumisen kohtuuhintaisuuden ja saatavuuden turvaamiseksi (kohtuuhintaista asumista koskeva säädös)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 67/2026 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 33/2026 vp
Asiantuntijalausunto U 67/2026 vp SuV 04.11.2026 professori Juha Raitio Asiantuntijalausunto (A 15)
Asiantuntijalausunto U 67/2026 vp SuV 04.11.2026 professori Jukka Snell Asiantuntijalausunto (B 15)

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 33/2026 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- professori Juha Raitio, liite
- professori Jukka Snell, liite

Kannanottaminen.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 88/2026 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

16. Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS kehyksestä jäsenvaltioiden toimenpiteille asumisen kohtuuhintaisuuden ja saatavuuden turvaamiseksi (kohtuuhintaista asumista koskeva säädös)

Toissijaisuusasia TS 53/2026 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi ympäristövaliokunnan kannanoton: Ympäristövaliokunta esittää suurelle valiokunnalle, että suuri valiokunta tarkastelee komission ehdotusta kohtuuhintaisen asumisen säädökseksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklan 3 kohdassa määritellyn toissijaisuusperiaatteen kannalta. Ympäristövaliokunta katsoo viitaten lausuntoonsa YmVL 33/2026 vp – U 67/2026 vp, että ehdotusta ei voida pitää ehdoitta toissijaisuusperiaatteen mukaisena ja että ehdotus kaventaa jäsenvaltioiden ja kunti-

en tosiasiallista harkintavaltaa asunto-, kaupunki- ja maapolitiikan sekä kaavoituksen toimialoilla, jotka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaan kuuluvat pääosin kansalliseen toimivaltaan.

Keskusteltiin asian käsittelystä. Ed. Tanus ja ed. Marttila käyttivät puheenvuoron.

Suuri valiokunta päätti ottaa asian käsiteltäväksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa määritellyn toisijaisuusperiaatteen kannalta.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Edustajat Tanus, Kivelä, Marttila ja Hemmilä käyttivät puheenvuoron.

17. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin ja markkinavakausvarantopäätöksen muuttaminen) sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (meriliikenteen MRV-asetuksen ja FuelEU Maritime -asetuksen muuttaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2026 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 17/2026 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 32/2026 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 25/2026 vp
Asiantuntijalausunto U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 johtaja, kestävä kasvu Teppo Säkkinen, Teknologiateollisuus ry Asiantuntijalausunto (A 17)
Asiantuntijalausunnon liite U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 johtaja, kestävä kasvu Teppo Säkkinen, Teknologiateollisuus ry Asiantuntijalausunto (B 17)
Asiantuntijalausunto U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 johtaja Ville Hulkkonen, Metsäteollisuus ry Asiantuntijalausunto (C 17)
Asiantuntijalausunto U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 johtaja Ulla Heinonen, Elinkeinoelämän keskusliitto ry Asiantuntijalausunto (D 17)
Asiantuntijalausunnon liite U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 johtaja Ulla Heinonen, Elinkeinoelämän keskusliitto ry Asiantuntijalausunto (E 17)
Asiantuntijalausunto U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 puheenjohtaja Jyri Seppälä, Suomen ilmastopaneeli Asiantuntijalausunto (F 17)
Asiantuntijalausunnon liite U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 puheenjohtaja Jyri Seppälä, Suomen ilmastopaneeli Asiantuntijalausunto (G 17)
Asiantuntijalausunto U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 Ahvenanmaan maakunnan hallitus Asiantuntijalausunto (H 17)
Asiantuntijalausunto U 60/2026 vp SuV 04.11.2026 Ahvenanmaan maakunnan hallitus sv Asiantuntijalausunto (I 17)

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtaja, kestävä kasvu Teppo Säkkinen, Teknologiateollisuus ry, liite
- johtaja Ville Hulkkonen, Metsäteollisuus ry, liite
- johtaja Ulla Heinonen, Elinkeinoelämän keskusliitto ry, liite
- puheenjohtaja Jyri Seppälä, Suomen ilmastopaneeli, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus, liite

Edustajat Elomaa, Harakka ja Kivelä käyttivät puheenvuoron.

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Pyydetään ympäristöministeriön vastine erikoisvaliokuntien lausuntoihin.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

18. EU:n ja Kanadan huippukokous 29.-30.10.2026

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 111/2026 vp (A 18)

Valmistelu

Asia on käsitelty kirjallisessa menettelyssä 28.10.2026

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

19. Toissijaisuusasioiden lista

Esityslistan liite Toissijaisuusasioiden lista 4.11.2026.pdf Liite A 19

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

20. Muut asiat

Keskustelua valiokunnan matkoista ja tapaamisista

21. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 6.11.2026 klo 13.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaisa Männistö